

Debreceni Ítéltábla

Bf. II. 272/2009/6.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben 2009. július 1. napján tartott fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

V é g z é s t:

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2009. március hó 16. napján kihirdetett 9.B.516/2008/8. számú ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban I.r. vádlottat terhelő 17 280 forint bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s:

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság rendelkező részben megjelölt ítéletével I.r. és II.r. vádlottakat bűnösnek mondta ki társtettesként hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében (Btk. 226. §) ezért a megyei bíróság I.r. vádlottat 4 hónap börtönre, míg II.r. vádlottat 3 hónapi börtönbüntetésre ítélte. A kiszabott börtönbüntetés végrehajtását mindkét vádlott tekintetében 2 évi próbaidőre felfüggesztette.

A megyei bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlottak terhére a szabadságvesztés büntetés időtartamának lényeges felemelése végett élt fellebbezéssel, míg a vádlottak és védőik elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért fellebbeztek. A másodfokú eljárásban megtartott nyilvános ülésen az I.r. vádlott védője a védelmi fellebbezést fenntartotta, s azt az álláspontját fejtette ki, hogy nem bizonyítható jelen ügyben az, hogy a rendőri intézkedés során bármilyen sérülést szerzett volna a sértett, ezért a megállapított tényállás megalapozatlan, így az I.r. vádlott felmentését, másodlagosan a büntetésének enyhítését kérte.

A II.r. vádlott védője írásban részletesen is indokolt fellebbezésében ugyancsak a tényállás megalapozottságát vitatta, ugyanis a sértett önellentmondó vallomásai az ügyben beszerzett egyéb bizonyítékok mellett nem alkalmasak a vádlottak büntetőjogi felelősségének megállapítására. Hivatkozott még az EBH 2001/389. számú döntés alkalmazhatóságára azzal, hogy a II.r. vádlott esetében a Btk 124. §-ában foglalt különös

büntethetőséget megszüntető ok is fennáll a Be. 32. § f) pontja alapján. A II. r. vádlott szolgálati viszonyának megszűnése óta ugyanis több mint egy év eltelt, és ilyenkor a katonának minősülő személyekkel szemben az eljárás meg kell szüntetni.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség 160/2009/1-I. számú átiratában a bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta. Fellebbezésében kifejtette azt az álláspontját, hogy a bíróság ítélete részben megalapozatlan, aminek eljárásjogi okai is vannak. A bíróság tanúk valamint a sértett kihallgatása során több olyan eljárási szabálysértést követett el, amelyet a másodfokú eljárásban szükséges orvosolni, továbbá indítványozta polgárőr kihallgatását is, és a történeti tényállás több hiányosságát is megjelölte az átiratában.

Az ügyészi fellebbezés részben alapos.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Be. 348. § alapján a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során több olyan perrendi hibát is vétet, amit a másodfokú eljárásban szükséges orvosolni. Az eljárási hibák miatt a megyei bíróság ítéletének tényállása részben megalapozatlan a Be. 351. § (2) bekezdés a), b) és c) pontja alapján.

A Be. 351. § (2) bekezdés a) pontja szerinti felderítetlenségben megnyilvánuló megalapozatlanság abból következik, hogy a megyei bíróság a Be. 82. § (1) bekezdés b) pontja szerinti törvényes figyelmeztetésben tanúkat nem részesítette. a sértett hozzátartozója (Btk. 137. § (6) pont), ezért nem tekinthető teljesen érdektelen tanúnak a 7. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 16. oldalán rögzítettekkel ellentétben. Szükséges lett volna tisztázni a tanúnál azt, hogy a vallomástétel megtagadására feljogosító ok nála fennáll-e, mert élettársa tanú ellen a vád tárgyát képező hivatali bűncselekménnyel szoros összefüggésben közlekedési bűncselekmény miatt büntetőeljárás indult. sértettnél az eljárási hiba azonban relatívnak tekinthető figyelemmel arra, hogy házasátársát a sértettet vallomásában bűncselekmény elkövetésével nem vádolta.

tanú a 7. számú tárgyalási jegyzőkönyv 19. oldalán rögzítettekkel ellentétben ugyancsak nem érdektelen tanú, hiszen az ő magatartásával összefüggésben hivatali visszaélés büntettének, kényszervallatás büntettének valamint a hivatalos személy által elkövetett bűnpártolás büntettének a lehetősége is felmerülhetne. Az első fokon eljáró bíróság erre tekintettel nem volt, holott a Be. 82. § (2) bekezdésének rendelkezése e tanúra is irányadó lenne.

Ugyancsak szükséges lett volna a Városi Bíróságon tanú ellen ittas járművezetés vétsége miatt B. 329/2007. számon indult büntetőeljárásban hozott érdemi határozatot, és az alapjául szolgáló iratokat beszerezni, ugyanis az eljárás iratainak részét képező vérvételi jegyzőkönyv, valamint az alkoholvizsgálattal kapcsolatos szakértői vélemény alapján

sértett alkoholos befolyásoltsága pontosan megállapítható. Ennek a bizonyítéknak a beszerzése a Be. 351. § (2) bekezdés b) pontja szerinti hiányossághoz vezet.

A Karcagi Városi Bíróságon ellen ittas járművezetés vétsége miatt folyamatban volt büntető ügy iratai nélkül a sértett vallomása, nem értékelhető megfelelően, hiszen a sértett ittassága mértékének ismeretében lehet arról dönten, hogy képes volt-e emlékezetét megőrizni, részleteket megfigyelni és hiteles vallomást tenni az ügyben. Szükséges megjegyezni, hogy a sértett a jegyzőkönyv megállapításával ellentétben ugyancsak nem tekinthető érdektelen tanúnak

A Be. 351. § (2) bekezdés c) pontjában foglalt megalapozatlanságot eredményez az, hogy az ítéleti tényállásban I.r. vádlott rendfokozata rendőr-főtörzsőrmester zászlósként van rögzítve, mivel az helyesen főtörzs zászlós. A Be. 351. § (2) bekezdés b) pontjában rögzített hiányosságot eredményez az, hogy II.r. vádlott körzeti megbízotti minősége beosztásnak tekinthető és nem rendfokozatnak. Rendfokozatának rögzítése az ítéletben elmaradt.

Debreceni Ítéltábla a Be. 353. § (1) bekezdés alapján a másodfokú bírósági eljárásban tárgyalást tűzött ki, amelyen bizonyítást vett fel. Ennek oka részben az, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel, illetőleg az hiányos, továbbá a bizonyítás az elsőfokú bírósági eljárásban megvalósult szabálysértés orvoslását eredményezheti. Ismételt kihallgatta I., és II.r. vádlottat, továbbá a sértettet, valamint tanút.

Beszerezte továbbá az ítéltábla a Karcagi Városi Bíróság előtt 1.B. 217/2008. számon sértett ellen ittas járművezetés vétsége miatt folyamatban volt büntetőügy iratait és azt a tárgyalás anyagává tette.

A másodfokú eljárásban felvett bizonyítás és az iratok tartalma alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a következők szerint egészíti ki, illetőleg pontosítja:

A sértett 2007. július 29. napján 1 óra 20 perckor ittas állapotban vezette város lakott területén belül a utcán az forgalmi rendszámú típusú személygépkocsit. A vele szemben intézkedő vádlottakkal vitatkozott, velük ingerlékeny és agresszív volt. Ekkor a vérében 1,53 gramm/liter volt az alkoholkoncentráció, amely közepes fokú alkoholos befolyásoltságot eredményezett nála. 2007. július 29. napján 2 óra 15 perckor az orvosi vizsgálatok a sértett ingerlékeny, tájékozottsága térben és időben bizonytalan, azonban emlékezése a cselekményre megtartott, személyi adatait közölni tudta, beszéde dűnnyögő volt.

Az I.r. vádlott rendfokozata rendőr főtörzs zászlós volt, míg II.r. vádlott körzeti megbízotti beosztásban dolgozott, s rendfokozata rendőr-törzsőrmester volt. Az I.r. vádlottnak 1992. január 1-től 2009. január 1-ig állt fenn a szolgálati viszonya, jelenleg nyugdíjas, nyugdíjának összege 229.000 forint.

II.r. vádlottnak 2004. február 1-től 2008. február 28-ig állt fenn a szolgálati viszonya, jelenleg munkanélküli, jövedelemmel nem rendelkezik.

Az ítélet 4. oldalának 1. bekezdését szükséges azzal kiegészíteni, hogy a bal fülkagyló mögött a csecsnyúlvány tájékán enyhefokú duzzanat, ödéma volt rögzíthető. Míg az ítélet 4. oldal 2. bekezdését azzal szükséges kiegészíteni, hogy a sértett az ügyeletre 02 óra 15 perckor érkezett, ahonnan 02 óra 58 perckor távozott.

A tényállás kiegészítését részben a Karcagi Városi Bíróság B.217/2008/4. számú ítéletének tényállása és sértett ellen indult büntetőügy iratai, a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás, az I. és II.r. vádlott parancsnoki jellemzése (jellemzés 201., jelentés 21. oldal), továbbá nyomozási iratok 93. oldalán található ambuláns lelet és a nyomozási iratok 67. oldalán található központi ügyelet ügyeleti ellátásáról szóló igazolás tartalma alapján lehetett rögzíteni. Az I. és II.r. vádlott már a másodfokú eljárásban is élt a hallgatás jogával, azonban személyi körülményekre vonatkozóan tettek vallomást, így vallomásuknak ez a része a tényállás megállapítása szempontjából felhasználható volt.

Ismételten kihallgatta a bíróság sértettet, akinek a vallomásában kétségtelenül voltak kisebb ellentmondások az eljárás során, azonban vallomása lényegét tekintve következetesen volt terhelő a vádlottakra nézve. Az ellentmondások kis mértékben következhetnek a közepes fokú ittasságából, valamint abból, hogy önmagára nézve ő sem volt köteles terhelő vallomást tenni és nem volt köteles saját magát bűncselekmény elkövetésével vádolni annak ellenére, hogy büntetőjogi felelősségét az ittas járművezetés vétsége miatt már megállapította a bíróság. Nem lehetett a szavahihetlenségére következtetést levonni abból következően sem, hogy az ittas járművezetés vétsége miatt vele szemben kiszabott büntetést tudomásul vette, hiszen logikus magyarázatot adott arra nézve, hogy számára elsődleges fontosságú volt a jogosítványának a visszaszerzése. Nem hagyható figyelmen kívül a vallomásának értékelésekor az sem, hogy ő, mint sértett a rendőri bántalmazásnak az elszenvedője és nem a megfigyelője volt.

A másodfokú eljárásban ismételten kihallgatott tanú vallomását tovább gyengítette az a tény, hogy kihallgatása során a mentességi jogával élt annak a kérdésnek a kapcsán, hogy a sértett panaszt tett nála, amiatt, hogy őt a vádlottak bántalmazták, kérte is az orvosnőt, hogy e miatt vizsgálja meg, majd egy olyan tartalmú igazolást iratolt vele alá, mely szerint semmilyen panasa nincsen, és az eljárás során sérülést nem szenvedett.

Ügyészi indítványra kihallgatta a bíróság tanúként, aki a vád tárgyává tett időszak idején polgárőrként részben segítségére volt az intézkedő rendőröknek, azonban ő a sértett bántalmazásával kapcsolatosan semmilyen érdemi információval nem tudott szolgálni.

A másodfokú eljárásban felvett bizonyítás eredményére is figyelemmel megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett, a bizonyítékokat gondosan értékelte, s a mérlegelés körében hozott megalapozott határozatot a vádlottak büntetőjogi felelősségéről. Kétségtelenül merültek fel ellentétes irányú bizonyítékok az ügyben, így a sértettnek önellentétes bizonytalan vallomásrészei is voltak, a vádlottakat túlzó erőszakkal vádolta, továbbá az orvos szerint legalább 2 órával a vizsgálat előtt keletkezhettek az észlelt sérülései, ami 1 órával több, mint a hajnal fél kettőkor történt bántalmazás. A bizonyítékok ellentmondásossága azonban feloldható és helyesen mutatott

rá a megyei bíróság arra, hogy a sértett által leírt bántalmazás nagyban megegyezik a szakértő által valószínűsített bántalmazás módjával. rendőr tanú is a vádlottakat mentő tanúvallomást tett, azonban az ő esetében a rendőri kollegialitást nem lehet figyelmen kívül hagyni, továbbá azt a tényt sem, hogy vallomásában olyan önellentmondások voltak, amelyeket nem tudott feloldani és még a mentességi jogával is kénytelen volt élni kihallgatása során.

A sértetti sérülések keletkezési idejének megítélése köztudottan igen relatív. Ezt támasztja alá az ügyben kihallgatott ügyeletes orvosnő és dr. tanú baleseti sebész szakorvos diagnózisa közötti ellentét, amiből egyértelműen következik, hogy nem azon a látszólagos 1 órán múlik annak eldöntése, hogy valóban érte-e bántalmazás a sértettet.

Amennyiben a sértett oly mértékben részeg lett volna, hogy ütődés vagy elesés folytán szenvedte volna el a sérülését, akkor nyilván a hazajutása is kétséges lett volna, miután állítólagosan városban vált el a rendőröktől.

A vádlottak vallomásait elfogadva nincs magyarázat arra hogyan juthatott el alig 50 perc alatt a sértett arra a helyre, ahol rátalált. Ezzel kapcsolatosan híradástechnikai szakértő bevonása merülhetne fel annak megállapítása végett, hogy a sértett július 29-én hajnalban a telefonhívások idején pontosan hol tartózkodott. A fellebbviteli ügyész által felvetett bizonyítási lehetőséget azonban a Debreceni Ítéltábla elvetette ugyanis érdektelen tanúk, valamint az ügy egyéb bizonyítékaiból megállapítható volt a megalapozott tényállás.

A megalapozott tényállásból okszerűen következtetett az első fokon eljáró bíróság a vádlottak bűnösségére. Bár a Btk. 227. § (1) bekezdése szerint minősülő kényszervallatás büntetése is lehetne következtetni, mivel van olyan adat a sértett vallomásában, hogy a nyomozási iratok 23. és 24. oldalán található igazolás és nyilatkozat okiratba foglalása verés, fenyegetés hatására történt. Iyen megállapítást azonban a vád nem tartalmaz, így a kényszervallatás büntetése miatt felelősségre vonásra törvényes alap nincs. Felmerülhetne a Btk. 170. § (1) bekezdésében rögzített könnyű testi sértés vétsége is a vádlottak terhére, azonban a sértett a büntetőeljárás során joghatályos magánindítványt nem terjesztett elő, így a testi épség elleni bűncselekmény miatti felelősségre vonásnak akadálya van.

Ugyancsak nem lehet további bűncselekményre, konkrétan a Btk. 225. §-ában rögzített hivatali visszaélés büntetése következtetni annak kapcsán, hogy a sértettet a vele szemben intézkedő rendőr vádlott a rendőrőrstől 10,2 km-re, lakásától 7,9 km távolságra a hivatali gépkocsi elhagyására szólította fel.

Nem merülhet fel a Btk. 124. §-ában rögzített büntethetőséget megszüntető ok alkalmazhatósága jelen ügyben ugyanis az kizárólag a Btk. XX. fejezetében foglalt katonai vétség esetén vehető figyelembe. A vádlottak ezzel szemben a Btk XV. Fejezetének IV. alcímében rögzített hivatali bűncselekményt követtek el.

Ebből következően a megyei bíróság helytállóan minősítette a vádlottak terhére rótt bűncselekményt és az ezzel kapcsolatos bűnösség megállapítása is aggálytalan.

A bizonyítás felvételére és a tényállás kiegészítésére irányuló ügyészi indítvány alaposságától eltérően nem találta kellő indokát az ítélőtábla a vádlottakkal szemben kiszabott büntetés súlyosításának.

A megyei bíróság által feltárt alanyi és tárgyi enyhítő és súlyosító körülmények figyelembevételével a vádlottakkal szemben a Btk. 37. §-ában foglalt büntetési céloknak megfelelő büntetést szabott ki, melynek során figyelemmel volt a vádlottak által elkövetett bűncselekmény konkrét tárgyi súlyára is. A büntetés kiszabása során nem lehetett figyelem kívül hagyni a sértettnek a vádlottakkal szemben megnyilvánuló agresszív, kötekedő, veszekedő magatartását.

Mindezek alapján a Debreceni Ítélőtábla a jelzett kiegészítésekkel és módosításokkal együtt a megyei bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

Debrecen, 2009. július 1. napján

Dr. Kardos Sándor sk..	Elek Balázs sk.	. Hágger Tamás sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja előadó	a tanács tagja

Záradék:

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 9.B. 516/2008/8. számú ítélete a Debreceni Ítélőtábla Bf.II. 272/2009/6. számú végzésével 2009. július hó 1. napján jogerőre emelkedett és a felfüggesztett szabadságvesztés büntetése kivételével végrehajtható.

Debrecen, 2009. július 1.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke